

Budolfi

Efterår 2022

Efterårets tema:

Erindring og død

Kunsten i Klosterkirken

Praktisk riv-ud-kalender

Mød Henrik Trenskow

Efterårets koncerter

Spændende aktiviteter for
alle i byens centrum

LEDEREN, EFTERÅR 2022
AF HANNE DAHL, SOGNEPRÆST

Døden efterlader os med frygten for at glemme

Døden er et gennemgående tema i det nummer af Budolfibladet du sidder med i hånden nu.

Vi vil forsøge at kaste lys over dødens mørke i løbet af efteråret.

Denne leder skal handle om den frygt for at glemme, der knytter sig til døden. Frygten for at glemme den døde som han eller hun var i livet. I løbet af sommeren har jeg været på et seks uger langt studieophold i Cambridge, hvor jeg blandt andet har siddet med en masse arkivmateriale for at kvalificere min forskning i nogle bestemte sammenhænge mellem samfundstænkere, teologer og forfattere i mellemkrigstiden. Det sjove ved arkivstudier er, at man altid undervejs støder på nogle brokker, som ikke nødvendigvis er helt relevante for det man laver, men som alligevel giver en det sug i maven, som historiens vingesus altid efterlader en med.

En sådan brok fra historiens rodekasse er en person, der gang på gang dukker op som en bifigur til det studie, jeg egentlig er i gang med. Han hedder Julian Bell og er søn af Vanessa og Clive Bell. Vanessa er søster til Virginia Woolf som nok er mere kendt. Vanessa er kunstmaler og gifter sig med Clive, som siden bliver kendt som en stor fornyer af kunstkritikken.

De får sammen to sønner. Den ene hedder Julian. Julian er litterat og en lovende digter. I mit studie dukker han op forskellige steder i et omfattende brevmateriale. Første gang jeg støder på ham er i en brevveksling med økonomen Keynes, om hans mulighed for at få en ansættelse som underviser på det samme college, som Keynes underviser på. I samme mappe ligger tilfældigvis en lille bog som er en udgivelse af et enkelt af Julians digte.

Julian får ikke den ønskede ansættelse på Kings College, men får i stedet en lærestol i engelsk litteratur på et universitet i Kina.

Han dukker op forskellige steder sidenhen, men der jeg vil hen til, er de breve der knytter sig til hans død. Julian drog i lighed med mange andre unge mænd til Spanien for at kæmpe mod fascismen i den spanske borgerkrig. I Danmark gjorde en anden ung lyriker det samme. Han hed Gustav Munch Pedersen. Han kom aldrig hjem.

Det samme gælder for Julian Bell, han blev ramt af granatsplinter imens han som sygepasser var ved at redde sårede ud af frontlinjen.

I arkivet fandt jeg en lillebitte tomatfarvet notesbog, som indeholder hurtigt nedkradsede noter. Noter som hans mor Vanessa har skrevet

umiddelbart efter at hun har fået besked om, at han er død. Noterne har karakter af at være erindringsglimt. Som om hun har villet sikre sig, at hun ikke glemte ham, eller i al hast har villet gøre status over hvad hun kunne huske om ham. Den begynder med, at hun genkalder sig erindringen om ham første gang hun så ham. Hun skriver: jeg elskede dig fra første gang jeg så dit brune krøllede hår.

Den lille tomatfarvede notesbog er en brok fra historiens rodekasse. En brok der fortæller noget om en moders kærlighed. Men den er også et billede på den frygt der rammer os, når vi mister nogen vi holder af. Hvad nu hvis vi en dag ikke kan huske dem som de var? Det gives der intet entydigt svar på. På bunden af en kommodeskuffe gemmer jeg et tørklæde, der stadig dufter af min mormor.

Vanessas hastigt nedkradsede noter var hendes forsøg på at bevare erindringen om sin søn.

Når vi mødes til Alle Helgens Gudstjeneste i november mødes vi for at fejre at alle vores døde bevares i Guds erindring.

Velkommen til et efterår fuldt af lys!

- ingen behøver at

dø alene

Dedikerede frivillige vågekoner i Aalborgprovstiens Menighedspleje sidder hos mennesker i livets sidste stund, så ingen skal dø alene uden selv at ville det. Ønsket og missionen er at give nærvær og omsorg i den sidste tid - en stor aflastning og støtte også for de pårørende i en svær og udmattende tid.

Artiklen fortsættes næste side

Ro og tryghed omkring dødslejet

Når et menneske er ved at dø, kan det ofte være forvirret og uroligt. Her kan en vågekone være en stor tryghed, fordi vedkommende med sin blotte tilstedeværelse kan give utroligt meget ro og nærvær omkring et dødsleje.

Formand i Aalborgprovstiers Menighedspleje Birgitte Viftrup Mortensen fortæller, at vågekonens opgave i virkeligheden er simpel, men kan gøre en enorm forskel: "Det, at vågekonen kommer og siger "Nu sidder jeg her hos dig. Må jeg holde dig i hånden?", får tit den døende til at slappe af og falde til ro," forklarer Birgitte Viftrup Mortensen, som mærker at efterspørgslen og behovet for vågekoner er stort.

Dedikerede frivillige

Til daglig er det frivilligkoordinator Line Kjær Jørgensen, der står for ledelsen og koordineringen af Vågetjenesten. Når hun sender en besked rundt til de omkring 20 frivillige i Vågetjenesten, går der sjældent mange minutter før de første melder sig på banen til at tage en ny vågeopgave. Korpset af frivillige består af modne og

erfarne mennesker, unge såvel som gamle, der ganske enkelt kommer og sidder hos den døende for at give medmenneskeligt nærvær, tryghed og omsorg – altid på den døendes præmisser.

"Jeg er meget rørt og stolt over at mærke det hjerteblod, de frivillige går ind til de her opgaver på, med så stor ro, respekt og integritet. Jeg mærker en stor taknemmelighed både hos de pårørende, men i høj grad også hos plejepersonalet. Der er ingen tvivl om, at de virkelig ønsker at give både nærvær og omsorg, men blot ikke altid har ressourcerne til at være fysisk til stede hele tiden. Her oplever jeg at vores frivillige, løfter en stor og meget vigtig opgave".

Sådan lyder det fra Line Kjær Jørgensen, der fortæller, at Vågetjenesten både tilbyder at komme ud i eget hjem eller på plejehjem og sygehuse. "Alle vores tilbud er gratis. Vi kan ikke løse alt, men vi kan hjælpe med meget, og vi forsøger altid at være fleksible i forhold til at imødekomme det behov, der er hos det enkelte menneske og dets pårørende", fortæller Line.

En meningsfuld og givende opgave

Selvom det kan være en stærk og intens opgave at sidde hos en døende, så finder frivillig vågekone Jette Kristensen, det samtidig også utroligt givende:

"Det er sådan en god måde at bruge sig selv på, fordi man med de få timer, man bruger på det, faktisk kan være med til at give glæde og hjælp videre til så mange – og samtidig giver det mig så meget personligt", fortæller Jette, som oplever en stor ro og fredfyldthed, når hun sidder hos den døende.

"Det er noget helt særligt, at få lov at sidde hos et menneske den allersidste tid. Der bliver skabt et rum, hvor man ikke kan andet end blot at sidde der med sit nærvær. Man er nødt til selv at holde fokus og ikke tænke på alt muligt andet. Det er faktisk sjældent, at man får den mulighed som et moderne menneske", lyder det fra Jette, der desuden fortæller, at netop vågeopgaven fylder hende med stor ydmyghed og taknemmelighed:

"Det får mig til at føle mig meget ydmyg overfor det liv, jeg selv får lov at leve – ja, for livet i det hele taget, alle de gode stunder, at man får lov at få den tid og de oplevelser med. Det sætter virkelig mit eget liv i perspektiv, fordi man lige bliver tvunget til at stoppe op og bliver mindet om, at man ikke kan tage noget for givet. På et splitsekund kan alting forandres".

Døden som et vilkår

I opgaven som vågekone ligger der jo netop påmindelsen om, at vi alle skal herfra. Frivillig i Vågetjenesten Vibeke Hedegaard, mærker også dette i sit mangeårige frivillige arbejde som vågekone:

"Døden er jo et vilkår i alles liv," forklarer Vibeke. "I den situation skal vi ikke agere eller forsøge at kontrollere noget, men bare være til stede. Det er det eneste, vi kan gøre. Det er jo en situation, der er uden for kontrol og faste rammer," uddyber hun.

Netop derfor kræver det også noget særligt at være vågekone, selvom opgaven på mange måder er simpel. Dét sætter frivillig Jette Kristensen nogle ord på her:

"Man skal kunne rumme det at være nærværende og rolig, kunne sidde helt stille i fredfyldthed midt i en stund som for andre kan være fyldt med smerte eller sorg. Som frivillig i Vågetjenesten skal man have en høj grad af empati og være god til at sætte sig i andres sted og mærke og rumme andres behov", fortæller Jette Kristensen.

Brug for flere frivillige

For både Jette og Vibeke er fællesskabet i Vågetjenesten også en af grundene til, at de er så glade for deres frivillige arbejde:

"Pludselig har man et netværk, som er vokset ud af en betydningsfuld opgave," forklarer Vibeke Hedegaard, som gerne så at endnu flere hoppede med i netop det fællesskab.

"Efterspørgsel efter hjælp til vågeopgaverne er stor, og jo flere vågekoner, der er til at løfte, jo flere mennesker kan vi hjælpe", fortæller frivilligkoordinator Line Kjær Jørgensen, som tilføjer, at hvis ikke lige vågeopgaven rammer plet hos dig, så findes der i Menighedsplejen også mange andre typer meningsfuldt frivilligt arbejde for dig, der

gerne vil give nærvær og omsorg til andre mennesker – f.eks. besøgsvenner, Frikvarter til pårørende og musikcafé.

Er du interesseret i at blive frivillig?

Line kan kontaktes på tlf. 9383 4940 eller kontakt@menighedspleje.dk

Læs mere om Menighedsplejens arbejde på www.aalborgprovstiersmenighedspleje.dk

**INGEN BEHØVER AT DØ ALENE
AF SIETSKE MØLLER**

A close-up portrait of a middle-aged man with short, light brown hair and glasses, looking directly at the camera. He is wearing a light blue button-down shirt. The background is a blurred bookshelf filled with books, suggesting a library or study. The lighting is warm and soft.

Fra teaterskole i Paris til bedemand i Aalborg

*Den røde tråd i Henriks liv
er en oprigtig interesse for
andre mennesker*

Vi har mødt Henrik Trenskow en regnvejrsdag til en snak om livet og døden. Det sidste fordi Henrik i dag arbejder som selvstændig bedemand. Det har han dog så langt fra altid gjort.

Henrik startede allerede som dreng på de skrå brædder på Odense Teater. Det var der ikke noget mærkeligt i. Henriks far var skuespiller og hans mor var også oprindeligt uddannet skuespiller. Da Henrik overvejede hvilken uddannelse han skulle tage, faldt valget på en teaterskole i Paris. Henrik havde lyst til at stå på helt egne ben og prøve kræfter med skuespilfaget uden at der blev refereret til hans far. Efter en optagelsesprøve som han forberedte sig til under vejledning af Jens Okking, blev han optaget i Paris og slap ved hver prøve igennem det næste nøglehul indtil de kun var 8 tilbage på holdet. Her lærte han skuespilfaget af Niels Arestrup som ganske vist, som det fremgår af navnet, havde danske aner men ikke talte dansk. Al undervisning foregik på fransk. På skolen blev man undervist efter et princip om, at man blev præsenteret for mange forskellige discipliner i teaterverdenen. Netop dette kvalificerede Henrik til at blive en del af Okkings teater "Klar Scene" hvor de bl.a. turnerede med et Kaj Munk program og gæstede mange kirker.

Derefter kom han til Gladsaxe Teater. Den første sæson bød på en eksperimenterende forestilling skrevet af Anisette og Thomas Koppel.

Den fik ikke gode anmeldelser, men det lærer man også noget af. Henrik lod sig på ingen måde slå ud. Han tog en sæson mere på Gladsaxe Teater og lærte her meget af at spille sammen med Fritz Helmut, som ifølge Henrik var en mester i timing.

I år 2000 kom Henrik til Aalborg for at iscenesætte en forestilling på Morskabs-Theatret, hvor en masse børn og unge medvirkede side om side med professionelle skuespillere. Her var det, at Henrik gjorde den opdagelse, at han syntes det var meget sjovere at hjælpe andre med at nå deres mål om at optræde end selv at stå på scenen. Det blev til at talentforløb for unge i Nordjylland som desværre måtte stoppe grundet manglende finansiering.

Henriks talent for at undervise og glæde ved at arbejde med unge mennesker har også ligget til grund for hans mangeårige engagement i fægteverdenen. Henrik har fægtet siden 10. klasse hvor familien flyttede fra Sydfyn til Odense, og Henriks mor foreslog fægtning som en fælles familiesport. Det blev til mange år og venner i fægteverdenen. Det gjorde også Henrik til en meget kompetent instruktør, når det skulle opsættes stykker med fægtescener.

I dag har Henrik skiftet de skrå brædder ud med en selvstændig bedemandsforretning. Det startede med at Henrik begyndte på en ledelsesuddannelse og undervejs lidt ved et

tilfælde kom til at arbejdet på sygehusets kapel og siden som portør. Her oplevede han den store respekt man omgikkes mennesker med; både de levende og de døde.

Når folk undrer sig over hans skifte i profession, oplever Henrik ofte, at de har en forestilling om, at en bedemand der er tidligere skuespiller må trække på en evne til at forstille sig. Men det er slet ikke det Henrik har taget med fra sit tidligere fag.

Med sig har han taget evnen til at være til stede i en situation - også selvom den er trykket. Dertil kommer en oprigtig interesse for den der døde og ønsket om at danne sig et billede af, hvad det er for et menneske vi taler om.

Efter at have mødt Henrik til denne samtale om hans liv og hans arbejde med døde, spørger han om jeg kan se den røde tråd.

Mit svar er, at den røde tråd i Henriks liv er en oprigtig interesse for andre mennesker. Man kan ikke indstudere en rolle uden at interessere sig for, hvem det er man spiller. Man kan ikke lære unge mennesker at fægte eller stå på en scene uden at interessere sig for hvem de er og hvad de drømmer om. Endelig så kan man ikke hjælpe folk med at tilrettelægge begravelser uden at ville vide noget om den der døde og dem der er ladt tilbage.

**MENNESKER VI MØDER
AF HANNE DAHL**

*Margrethe Østergaard
og Henriette Pedersen*

REQUIEM

Requiem som betegnelse for en liturgisk messe har sin oprindelse i den katolske kirke, hvor man mindes bestemte helgener og martyrer på bestemte dage i årets løb. I erkendelse af, at de helliges samfund jo rummer alle døbte, indførte man i 900-tallet en "allesjælesdag" den 2. november, og til minde om alle de døde, som ikke var helgener, udformede man en "Missa pro defunctis", en messe for de afdøde med bøn om evig hvile. Messens liturgi byggede på elementer fra den romersk-katolske messe, men med afvigelser foranlediget af messens særlige karakter, og liturgien blev også brugt til begravelser. Første led i liturgien er en introitus, som begynder med ordene "Requiem aeternam dona eis, Domine", som betyder: "Giv dem evig hvile, Herre", og herfra kommer betegnelsen Requiem.

Oprindeligt blev Requiem-messens led (Introitus, Kyrie, Graduale, Tractus, Dies irae, Offertorium, Sanctus og Agnus Dei), som alle andre tekster, sunget én-stemmigt på gregorianske melodier, som er indeholdt i Graduale Romanum. Utallige komponister har i de efterfølgende århundreder brugt teksterne som forlæg til større kompositioner, flerstem-

mige og ofte med instrumental ledsagelse og solistiske passager, og mange af komponisterne har citeret de gregorianske melodier i større eller mindre grad i deres ellers frie kompositioner. Det mest kendte eksempel er nok Maurice Duruflés Requiem fra 1947/rev. 1961, som konsekvent og utvetydigt fabulerer over de gregorianske motiver i alle messens led. André Campra, hvis Requiem man kunne høre i Budolfi Kirke i november, har subtilt inkorporeret de gregorianske motiver i lange nodeværdier. De veksler mellem stemmerne og kan være svære at genkende, hvis man ikke ved, at de er der. Andre har set helt bort fra dette oprindelige melodimateriale. Det er også tydeligt, at jo nærmere komponisten har følt sig forbundet med Rom, jo nærmere har han også holdt sig til den romerske ritus, hvorimod man længere nordpå og også i det ellers overvejende katolske Frankrig har forholdt sig mere frit til liturgien. Dies irae finder man sjældent i et fransk Requiem, således heller ikke i Campras og Duruflés, og i Gabriel Faurés berømte værk, er der i stedet tilføjet to led, som ellers kun bliver brugt til begravelse - Pie Jesu og In paradisum. Først efter Det 2. Vatikankoncil (1962-1965) og den deraf følgende liturgireform ratificerede

man udeladelsen af Dies irae og alternative tekster til introitus - i øvrigt mange år efter, at Johannes Brahms skrev Ein Deutsches Requiem med helt andre tekster og på tysk.

I Klosterkirken kan man til november høre både et helt originalt, gregoriansk Requiem, sunget af Schola Botholphi, et Requiem med latinsk tekst men uden gregorianske motiver af den liechtensteinske komponist Joseph Gabriel Rheinberger, fremført af Budolfi Kirkes Kantori og et tekstligt frit Requiem, "Sommerfugledalen" - sonetter af Inger Christensen og musikalske spejlinger af Flemming Christian Hansen fremført af Henriette Pedersen og Margrethe Østergaard. Disse koncerter kan man læse mere om andetsteds i bladet.

God fornøjelse!

**TAKTER FRA TÅRNET
AF MICHAEL HVAS THOMSEN**

Epitafier

Et epitafium er en mindetavle over en afdød person, oprindeligt anbragt tæt ved en grav, på væggene i kirke eller i gravkapel, og udført i træ eller i sten. I Danmark kendes de fra slutningen af 1400-tallet. Især de ældste er smykket med religiøse motiver og figurer, som symboliserer de afdøde personernes dyder, eller med allegorier, ofte i form af et memento mori: Husk, du skal dø!

De bibelske motiver blev senere fulgt af mere verdslige udgaver med portrætter og tekst om den afdøde og dennes familie. Der blev ikke sparet på prangende udskårne trærammer og malede portrætter samt en inskription, med beskrivelse af familieforhold og eventuelle donationer til kirken eller andre formål. Da begravelser inde i kirkerne, som i forvejen var forbeholdt de rige, fornemme og betydningsfulde, blev forbudt i 1805, forsvandt også skikken med epitafier.

I Budolfi Kirke prydes væggene af 19 velbevarede epitafier, tre i koret, tre i nordre kirkeskib, fire i søndre kirkeskib samt ni i midterskibet. Det første epitafium, som øjet møder i Budolfi Kirke på den nordvestlige pille i midterskibet, er også det mindste og ældste. Det er udført i 1583 af Arent Snedker, som med dette epitafium af træ har ønsket at give sin hustru Karine Hansdatter et varigt minde. Indskriften står med versaler, og motivet er Kristus på korset, flankeret af Maria og Johannes med Jerusalem som baggrund. Ved korsets fod ses et memento mori i form af et kranie.

På epitafiet over Elisabeth Nielsdatter Himmerig Kynde, som hænger på den midterste nordvestlige pille mellem midterskibet og nordre sideskib, ses et eksempel på en stor mindetavle overvejende med indskrift.

AKTIVITETSKALENDEREN
FRA BUDOLFI - RIV UD OG HÆNG OP!

september oktober november

Budolfi
efterår 2022

September 2022	
T1	
F2	
L3	
S4	12. s.e. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: JKA Klosterkirken kl. 16.30: HD
M5	Babysang & Voksensnak, Folkekirkens Hus kl. 10-12: HD
T6	
O7	
T8	
F9	
L10	
S11	13. s.e. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: HP Klosterkirken kl. 16.30: JKA
M12	
T13	Sogneftermiddag i Budolfi kirkes krypt kl. 14.30 med Benedict Kjærgaard
O14	
T15	Jubilæumsgudstjeneste KFUK's Sociale Arbejde Klosterkirken kl. 15.30: NH
F16	
L17	
S18	14. s.e. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: LG Klosterkirken kl. 16.30: NH
M19	
T20	Menighedsrådsmøde i Budolfi kirkes krypt kl. 16.30
O21	
T22	
F23	
L24	Koncert med Budolfi Kirkes Kantori Klosterkirken kl. 15.00.

O19	
T20	
F21	
L22	
S23	19. s.s. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: HD Klosterkirken kl. 16.30: JKA
M24	
T25	Menighedsrådsmøde i Budolfi kirkes krypt kl. 16.30
O26	
T27	Foredrag ved Chr. Albrekt Larsen i Folkekirkens Hus kl. 19.30
F28	
L29	
L30	20. s.e. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: JKA Klosterkirken kl. 16.30: HP
M31	
November 2022	
T1	Koncert Sommerfugledalen - et Requiem Klosterkirken kl. 19.00
O2	
T3	Foredrag ved Henning Jørgensen i Folkekirkens Hus kl. 19.30
F4	
L5	
S6	Allehelgen, Klosterkirken kl. 10: HD Allehelgenkoncert i Klosterkirken kl. 16.30
M7	Babysang & Voksensnak i Folkekirkens Hus Kl. 10-12: HD
T8	Sogneftermiddag i Budolfi kirkes krypt kl. 14.30 med Henrik Westen-Jensen
O9	
T10	
F11	

S25	15. se. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: HD Klosterkirken kl. 16.30: HP
M26	
T27	
O28	
T29	
F30	
Oktober 2022	
L1	
S2	16. se. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: NH Klosterkirken kl. 16.30: HD
M3	Babysang & Voksensnak, Folekirkens Hus kl. 10-12: HD
T4	Koncert med Schola Botholphi Klosterkirken kl. 19.00
O5	Livet på spil i Folkekirkens Hus kl. 19.30: HD
T6	
F7	
L8	
S9	17. se. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: HD Klosterkirken kl. 16.30: LG
M10	
T11	Sogneeftermiddag i kirkens krypt kl. 14.30 med Anne Pernille Bendtsen
O12	
T13	
F14	
L15	
S16	18. se. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: HP Klosterkirken kl. 16.30: TRR
M17	
T18	

L12	
S13	22. se. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: NH Klosterkirken kl. 16.30: HD
M14	
T15	
O16	
T17	
F18	Koncert med Budolfi Kirkes Spire- og Juniorkor Folkekirkens Hus kl. 17.00
L19	
S20	S.s.e. Trinitatis Klosterkirken kl. 10: LG Klosterkirken kl. 16.30: JKA
M21	
T22	Menighedsrådsmøde i Budolfi kirkes krypt kl. 16.30
O23	
T24	
F25	
L26	
S27	1. s. i Advent Budolfi kirke kl. 10: HD Klosterkirken kl. 16.30: HP
M28	
T29	
O30	Livet på spil i Folkekirkens Hus kl. 19.30: HD

TRR: biskop Thomas Reinholdt Rasmussen
JKA: domprovst Jacob Kohn Andersen
HD: sognepræst Hanne Dahl
HP: sognepræst Henriette Pedersen
NH: studenterpræst Nanna Holm
LG: studenterpræst Lene Graarup

Budolfi

efterår 2022

KIRKEBIL:
Har man behov for en bil for at komme til gudstjeneste, er der mulighed for at benytte kirke bilen. Henvendelse herom til kordegnekantoret på tlf. 98 12 46 70, hverdage kl. 10-13.

Kollekt via MobilePay:
Det er nu muligt at støtte kirkens mange indsamlingsprojekter med MobilePay 94289.
Formål til indsamling annonceres fra prædikestolen hver søndag.

Hold dig aktuelt orienteret på:
www.aalborgdomkirke.dk
Næste Budolfi sogneblad udkommer :
September 2022

Budolfi

Budolfi Kirke

aalborgdomkirke.dk

Kirkekontoret

Åbent mandag-fredag 10-13,
samt torsdag 16-17
Tlf. 98 12 46 70
budolfi.dom sogn@km.dk
Gammel Torv 4
9000 Aalborg

Kordegne

Anna Syberg
Erik Egstrup

Budolfi Kirke

Åben mandag-fredag 10-15
lørdag 10-12
Tlf. 98 13 49 28

kirkefjener@aalborgdomkirke.dk
Kirkefjenerkontoret ved
handikapindgang
Postadr.: Gammel Torv 4,
9000 Aalborg

Kirkefjenerne

Rikke Pedersen
Conni Halskou Rokkjær
Inge Marie Pedersen

Domorganist

Jørgen Ellekilde
Tlf. 98 12 71 37
mobil 20 77 01 49
joel@km.dk

Organist og kantor

Michael Hvas Thomsen
tlf. 98 12 71 37
mobil 40 97 87 48
mith@km.dk

Dompровst

Jacob Køhn Andersen
Dr. Christnes Vej 20,
9000 Aalborg
Træffes efter aftale.
Tlf. 61 20 66 65, jaan@km.dk

Sognepræst

Hanne Dahl
C.W. Obels Plads 18,
9000 Aalborg
Træffes efter aftale undt. fre.
Tlf. 98 12 31 76 / 22 88 15 38
hapd@km.dk

Sognepræst

Henriette Pedersen
Adelgade 10,
9000 Aalborg
Træffes efter aftale undt. tors.
Tlf. 51 52 13 38, hp@km.dk

Studenterpræst

Nanna Holm
Tlf. 24 98 46 70, naeh@km.dk

Studenterpræst

Lene Graarup
Tlf. 40 34 90 96, legr@km.dk

Menighedsrådsformand

Jette Engelbreth Holm
Jernbanegade 10, 2.th.
9000 Aalborg
Tlf. 26 15 88 55

Kirkeværge

Henrik Westen-Jensen
hewj@mail.dk
Tlf. 3056 5060

Forsiden: Henrik Trenskow i haven ved Aalborg Kloster
Budolfi Sogneblad udgives af Budolfi Menighedsråd - 90. årgang. Oplag: 5.025 eks.
Redaktør: Hanne Dahl. Lay-out/foto/produktion: burnestad.dk

HIT MED HISTORIEN AF JETTE SPLIID

Tavlen er udført efter Elisabeth Himmerigs død i 1774 og omtaler hendes ægteskab med købmand og handelsmand Peder Nielsen Kynde, som døde i 1746. De fik 6 sønner og 2 døtre, døde ved fødslen eller under opvæksten. Teksten lyder blandt andet: *"Af den hende efter sin eeneste Broder tilfalden Arv – har hun bortskænket disse anseelige Gaver – til denne Kierkes Prüdelse med et Spiir 4000 Ricd – til Vor Frue Kierkes Forbedring 500. – til begge Fattighuusenes Forøgelse 5500. – til Hospitalets Udvidelse 1000. – til et Pleje Huus at indrette 3000 – til den latinske Skole 200. – til en staaende Fond for fattige Kiøbmænds Enker 5000. – til den, der forestaar Byens Fattigvæsen 1000. – desuden har adskillige nydt Godt – af hendes mageløse Gavnildhed."*

Elisabeth skænker således betydelige beløb til såvel gudelige som verdslige formål. Spiret, som Elisabeth financierede, har siden 1779 prydet Budolfi Kirke. Aalborg Helligåndskloster, hvor Klosterkirken hører hjemme, husede på dette tidspunkt både byens største fattighus, hospital og latinske skole, som alle fik donationer. Den broder, der er omtalt på Elisabeths mindetavle, var købmand Jacob Nielsen Himmerig, hvis epitafium pryder den midterste syd-vestligste pille mellem midterskibet og søndre sideskib. I øvrigt kan Elisabeths familiegravsten ses i våbenhuset.

Budolfi kirke er aktuelt lukket, men når den igen åbner 1. december 2022, så gå gerne på opdagelse i mindetavlerne; det kan tage lidt tid at læse de snørklede bogstaver og at studere detaljerne, men de mange og rigt udsmykkede epitafier fortæller et stykke spændende historie om mennesker med tilknytning til Budolfi Kirke.

Kilde: Domkirken i Aalborg, Budolfi Kirke – fra begyndelsen til i dag,
Jørgen Orlien og Viggo Petersen, 2010, s. 102-115.

BABYSANG & VOKSENSNAK ANNA VESTERGAARD & HANNE DAHL For forældre på barselsorlov og deres babyer

I efteråret fortsætter vi med
**Babysang & Voksensnak - stadig fra kl. 10.00-12.00 -
den 5. september, 3. oktober, 7. november og
5. december i Folkekirkens Hus.**

Har du lyst til at lave noget med din baby og samtidig få tanket dig selv op, så sker det ved flyglet i Folkekirkens hus.

Anna Vestergaard er sangpædagog og aktuell med en udgivelse om børn, musik og sanser. Hun vil lave et sangprogram med fokus på sanserne.

Hanne Dahl er sognepræst og har arbejdet med børnelitteratur og filosofi i mange år. Hun vil lave et oplæg til voksensnak, der hver gang vil have et emne, som berører et centralt tema ved det at være menneske. Et miniforedrag, der tåler afbrydelse af babyer.

Medbring et tæppe som din baby kan ligge på.
Der vil være kaffe, te, vand, frugt og boller.
Det er gratis at deltage.

VI beder dog om tilmelding på www.folkekirkenshus.dk.

**LØRDAG DEN 24. SEPTEMBER KL. 15.00,
KLOSTERKIRKEN**

Fire gange tre motetter

Ved denne lørdags koncert præsenteres fire komponister med hver tre motetter. Koncerten indledes med franske César Geoffray (1901-1972) og værket Triptyque marial, som er et musikalsk triptykon om Maria med tre satser. Som fløje i "altertavlen" har han skrevet motetter med franske tekster og som centrum en motet med latinsk tekst.

Eftermiddagens dansksprogede indslag er oversat fra norsk, for komponisten er én af korverdenens grand old men, Knut Nystedt (1915-2014). Han har skrevet tre kendte og elskede motetter: Himmeriget, Han er opstanden og I må ikke være bekymrede for jeres liv.

Ola Gjeilo (f. 1978) har for længst slået sit navn fast som én af korverdenens foretrukne komponister. Han er ligesom Knut Nystedt fra Norge, men arbejder det meste af tiden i USA. De tre motetter af Gjeilo er også tydeligt inspirerede af nyere amerikansk vokalmusik.

Kor72s korkonsulent har et par år i træk afholdt en uofficiel korkomponistkonkurrence som en livetransmission på Facebook. Vinderen i 2021 var italienske Ivo Antognini (f. 1963), og koncerten rundes af med tre skønne motetter af ham.

BUDOLFI KIRKES KANTORI

DIRIGENT: Michael Hvas Thomsen
Koncerten varer cirka 45 minutter, og der er fri entré.

**TIRSDAG DEN 4. OKTOBER KL. 19.00,
KLOSTERKIRKEN**

**Missa in memoriam Franciscus Assisiensis -
Messe på Frans af Assisis helgendag**

Ifølge katolsk tradition markeres bestemte helgener på bestemte dage, og den 4. oktober er tilegnet Frans af Assisi. Messens led er specielt udvalgte til denne dag, og Schola Botholphi præsenterer den musikalske side af sådan en messe. Man kan læne sig tilbage og lade roen falde på sig til lyden af gregorianske toner.

SCHOLA BOTHOLPHI

MUSIKALSK LEDELSE: Michael Hvas Thomsen
Messen varer ca. 35 minutter, og der er fri entré.

**TIRSDAG DEN 1. NOVEMBER KL. 19.00,
KLOSTERKIRKEN**

Sommerfugledalen - et Requiem

Ved aftenens allehelgenskoncert står digteren Inger Christensen (1935-2009) i centrum med sin sonetkrans "Sommerfugledalen - et Requiem".

I 15 glødende og smukke digte beskriver hun døden og håbet. Men ingen koncert uden musik, og denne digt-cyklus har komponisten Flemming Christian Hansen sat musikalske kommentarer til, ofte overraskende, undertiden let og legende som sommerfuglene, undertiden eftertænksomt.

Flemming Christian Hansen (f. 1968) er organist og komponist, bosiddende på Falster.

FCH studerede komposition på det Kongelige Danske Musikkonservatorium under Andy Pape og Ib Nørholm. I de senere år er det meditative element, kombineret med improvisation, blevet et af hans foretrukne musikalske områder. Men i øvrigt er han en bredt funderet kunstner med hang til eksperimenterende former.

For at indvarsle den rette Requiem-stemning høres som indledning Georg Böhms barokke variationer over koralmelodien "Ach, wie flüchtig, ach, wie nichtig" (Ak, hvor flygtigt, ak, hvor ubetydeligt).

Aftenen rundes af med to værker af den norske Egil Hovland (1924-2013): "Lux aeterna" (Det evige lys) og "Hosannah" - et lille, livskraftigt punktum.

OPLÆSER:

Sogne- og sygehuspræst Henriette Pedersen
VED ORGLET:

Margrethe T. Østergaard

Koncerten varer cirka en time, og der er fri entré.

**SØNDAG DEN 6. NOVEMBER KL. 16.30,
KLOSTERKIRKEN**

To gange Requiem

Ved denne allehelgenkoncert kan man høre to forskellige typer Requiem. Først synger Budolfi Kirkes gregorianske kor, Schola Botholphi, et Requiem, som det oprindeligt har lydt, da man udformede denne messe for de afdøde i 900-tallet. Dernæst spiller Jørgen Ellekilde

orgelmusik af Joseph Gabriel Rheinberger (1839-1901), og endelig synger Budolfi Kirkes Kantori Rheinbergers "Requiem i d-mol for kor og orgel".

SCHOLA BOTHOLPHI
BUDOLFI KIRKES KANTORI
VED ORGLET: Jørgen Ellekilde
DIRIGENT: Michael Hvas Thomsen
Koncerten varer cirka en time,
og der er fri entré.

FREDAG DEN 18. NOVEMBER KL. 17.00,
FOLKEKIRKENS HUS
En musikalsk rejse gennem Astrid
Lindgrens univers

Fortællekoncerten er en sprudlende blanding af kendte sange fra Astrid Lindgren film og musicals, og sange der tematisk passer ind i universet. Imellem sangene fortæller sognepræst Hanne Dahl fra Astrid Lindgrens vidtfavnende historier.

DIRIGENT: Anna Vestergaard
FØRTÆLLER: Hanne Dahl
PIANIST: Mie Færch
Alle er velkomne, både børn og voksne,
og der er fri entré..

efterårets
koncerter

BUDOLFI SPIRE- OG JUNIORKOR

Kunsten i Kloster

"Jeg samler på de små børns smil", skrev digteren Nis Petersen i 1926. Et udsagn, som professor Mogens Møller (1934-2021) måske kan have haft i tankerne, da han navngav sin kirkekunst Geloia: Det græske ord for, "Den, der kalder smilet frem".

Efter at Klosterkirken havde fået midler til den bygningsmæssige renovering, gik man nu målrettet efter at samle fondspenge sammen til en ny kirkekunst i Klosterkirken. Menighedsrådet ønskede at samarbejde med en kunstner, der ikke havde behov for at realisere sig selv gennem en hel nytænkning af rummet, men med en kunstner, der kunne se stedets tradition og grundtvigske herkomst, og endvidere kunne tænke sin kunst ind i en historisk helhed, uden at originaliteten gik tabt.

Et frugtbart møde i kirkerummet med daværende rektor for Kunstakademiet Else Marie Bukdahl, førte til en henvendelse til billedhugger Mogens Møller.

Mogens Møller var ikke specifikt kendt for kirkekunst, men var optaget netop af sammenhæng, idebaseret kunst og samarbejde med andre. Af hans værker i Nordjylland kan nævnes Stjerne, Stjerneport og Stjernefragment til Aalborg Universitet, sammen med Hein Heinsen, og Trappe og Monument i Hirtshals, sammen med Dorte Dahlin. Mogens Møller så øjeblikkeligt Klosterkirkens rumlige muligheder, det var en faktisk en stjernestund at overvære hans første besøg i rummet!

Mogens Møller gik ud fra linjer og akser, hvilket viste sig at være en stor fordel, når man betænker, at kirkerummet er "knækket" på grund af Østre å løb. I teologisk sammenhæng tegnedes der en linje fra prædikestol til døbefont eller omvendt, om man vil, og fra koret til skibet.

kirken

Efter besigtigelse og påtagelse af opgaven kom "Geloia" til verden: En total plan for kirkens udsmykning. Menighedsrådet tilsluttede sig, og da det viste sig vanskeligt at skaffe midler til hele udsmykningen på en gang, var Mogens så generøs at acceptere en trinvis igangsættelse af de enkelte elementer.

Elementerne blev optegnet således: Alterbord og døbefont, Stendøren i rosakvarts med Betlehemsstjernen, de flyvende blade i gulmetal ved døbefonten, Gabriel, med skriftrulle og bibel, Helligånden.

Det lykkedes efterhånden at skaffe midlerne til alle de fem elementer. Alterbord med knæfald og døbefont var nødvendige og stod klar, da kirken genåbnede for gudstjenester i 2010. Alterbordet rummer alle disciplenes navne, også forræderen Judas er inkluderet her. Knæfaldet giver naturlig plads til 12 personer, og modtager man nadveren, rejser sig og går ud i verden: Ja, så gør man i princippet det samme som disciplene gjorde efter deres sidste måltid.

Den slanke døbefont bærer det forrige dåbsfad af sølv, fra guldsmed Ørsnes' værksted – men oplyser også ganske enkelt til alle nutidige dåbsbørn og forældre: "Faderen, Sønnen og Helligånden". Måske er det fornuftigt at minde os om en tre-enig Gud- ikke en hjemmestrikket guddom med de egenskaber, vi selv finder for godt.

Artiklen fortsættes næste side

AF MARGRETHE T. ØSTERGAARD
Organist og kantor ved Budolfi Kirke
og Klosterkirken 1998 - 2021

Stendøren blev skabt af Dorte Dahlin, kunstnerens hustru. Betlehemsstjernen i døren er skabt efter undersøgelser af stjernehimlen omkring år 0 i samarbejde med astrofysisk institut i Aarhus. Materialet er rosakvarts, hyppigt brugt syd for alperne, sjældnere her i nord.

På de flyvende blade i gulmetal ved døbefonten finder man dåbsbefalingen citeret gennem kalligrafi, dvs. skrift som kunststart. Mogens Møller var optaget af kalligrafi, som han havde nærstuderet i Abu Dhabi, i De Forenede Arabiske Emirater. Kalligrafi er især benyttet i den islamiske kirkekunst, idet Muhammed ikke må afbildes. Men også enkelte altertavler i Danmark og Norden benytter sig af smukt skrevne bibelord som hovedmotiv.

Ærkeenglen Gabriel har et næsten futuristisk udtryk: Han er ikke så romantisk at se på, ja, et konfirmandhold syntes, at han var en slags "alien"; måske kan man forstå, hvorfor Gabriels første ord til Maria var "Frygt ikke!" Men også Gabriel relaterer til en kalligrafi, nemlig den åbne skriftrulle med tekst fra profeten Esaïas, og den opslåede bibel, med beretningen om bebudelsen af Jomfru Maria i Lukasevangeliet.

Det sidste element, Helligånden, udformet som en kegle, har frembragt mange meningstilkendegivelser af forskellig art. Også en vis debat for eller imod!

Er helligånden en idehat, eller måske en tragt, som opfanger det himmelske og drypper os en lille ekstrakt? Er de tre forskelligt farvede attributter, som i øvrigt i form korresponderer med alterbordets ben, af særlig betydning? Er helligåndens farve, som korresponderer med alterbordets bund, i virkeligheden af jordisk karakter? Mogens Møller lagde vægt på, at Helligånden skulle være uforudsigelig, og han er lykkedes med denne hensigt.

Placeringen er givet: Helligånden skal være i kirkeskibet, hos menigheden. Men er man tjenestegørende præst, ser man fra sin position ved alteret helligåndens fine hvide lilje. Den åbenbarer sig først for kirkegængerne, når man går ned fra alterbordet. Som en lille hilsen, fra et langt kulturhistorisk symbol om liljen: Uskyldssren, fredsbringer, velduftende, trøstende.

Så lad os slutte med et citat fra Grundtvigs gendigtning af salmen Kom, Gud Helligånd, kom brat (Den Danske Salmebog nr. 305): "Og ved kirkegårdens port vift fra os hver skygge sort med din hvide lilje!"

Mogens Møller var en usædvanlig, formgivende kunstner. Klosterkirken i Aalborg er hans eneste kirkeudsmykning, og vi kan være stolte af hans bidrag til Danmarks kirker.

**OLE IZARD HØYER
ANNA VESTERGAARD
HANNE DAHL**

LIVET PÅ SPIL

**Den 5. oktober og den 30. november:
kl. 19.30 i Folkekirkens Hus
Dørene åbnes kl.19.00. Gratis billetter
bestilles hos folkekirkenshus.dk.**

Der findes en skat af musikteksster indenfor rock, folk, jazz og popmusikken, som udmærker sig ved at have en eksistentiel nerve. Nogle gange er teksterne egentlig forkyndende, men ikke altid.

Vi har udvalgt en række sange, hvorom man kan sige at "livet er på spil". Vi er sanger og sangpædagog Anna Vestergaard, guitarist Ole Izard Høyer og sognepræst Hanne Dahl.

Anna og Ole vil synge og spille, undervejs vil Hanne reflektere over teksterne og sætte dem ind i en litterær og filosofisk sammenhæng.

Vel mødt til en aften med vores yndlings-sange som tager livtag med de store spørgsmål i tilværelsen.

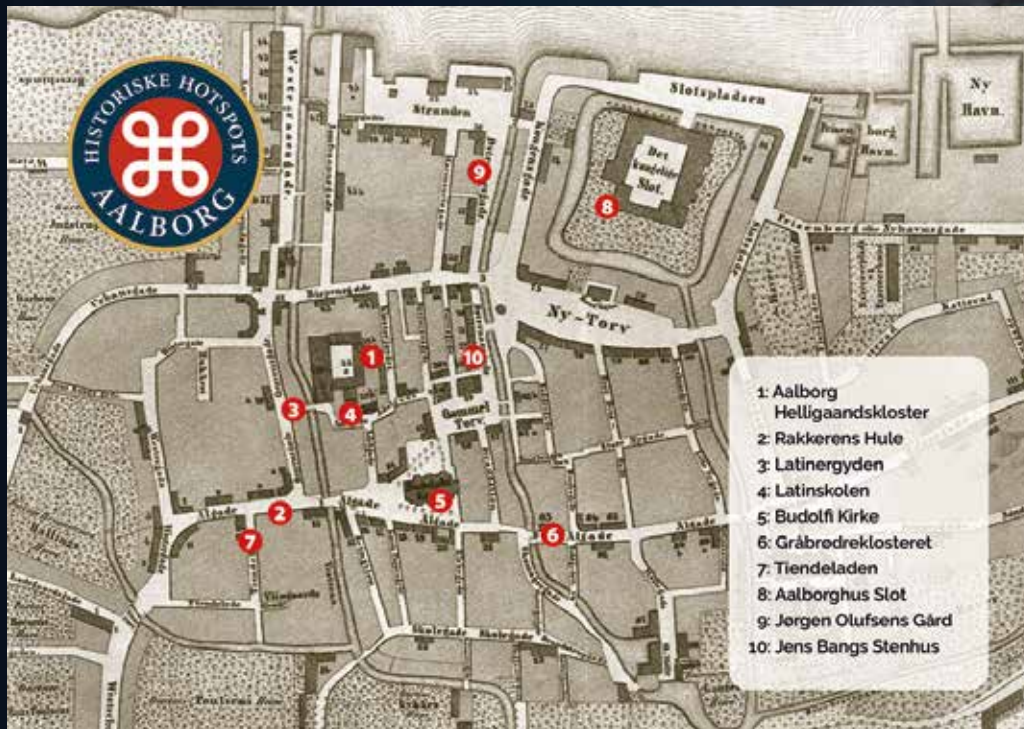
Historien om en revolutionerende forberedelsesskole: **Velkommen til Aalborg Latinskole**

Uddrag fra hjemmesiden:

"Vi kender ikke det præcise årstal for latinskolens oprettelse, men historiske dokumenter viser, at Christian den 3. i 1540 skænkede en fløj i klosteret, som skulle danne ramme om latinskolen. Frem til reformationen havde kirken og klostrene sørget for uddannelsen, men da klosterskolerne forsvandt, bestemte kongen, at hver købstad skulle have en latinskole.

På den tid var det udelukkende drenge, der fik lov til at gå i skole, og det var desuden kun de mest velstillede drenge, som fik lov til at betræde latinskolens lokaler."

Besøg www.historiskehotspots hvis du har lyst til at blive klogere på din bys historie!

- historisk byvandring for børn, forældre og bedsteforældre!

Her en scene fra ét af de mange videoklip der illustrerer tiden og stederne i Aalborgs historiske midtby. Du finder de spændende små film med vores dygtige borneskuespillere på historiskehotspots.dk

**Sogneftermiddag i Budolfis krypt,
tirsdag den 13. september kl. 14.30**

*med overlæge Benedict Kjærgaard,
hjertelungekirurgisk afdeling,
Aalborg Universitetshospital.*

**"Læge mellem helikoptere,
hjertelungemaskiner og forsøgsdyr."**

Gennem de sidste 40 år er der sket store forbedringer, når det handler om at redde mennesker med stor risiko for at dø af hjertestop. Ofte vil hurtig hjælp med hjertemassage og brug af en hjertestarter kunne genskabe hjerteaktivitet og personen kan herefter behandles for den underliggende årsag til tilstanden.

En stor del af denne udvikling er foregået dels på grund af, at der var et behov, dels på grund af teknologiske forbedringer. Men de færreste ønsker at lægge krop til noget, der ikke i forvejen er afprøvet på forsøgsdyr inden. Foredraget viser uddrag af denne udvikling.

Benedict har været med gennem mere end 40 år med flyvning med redningshelikoptere, arbejde med hjertekirurgi og er leder af regionens dyreforskningsenheder.

**Sogneftermiddag i Budolfis krypt,
tirsdag den 11. oktober kl. 14.30**

*med Cand.phil. i russisk
Anne Pernille Bendtsen fra Aarhus.*

**"Min russiske families liv og
skæbne i Stalins Skygge"**

Jeg blev inviteret til at holde dette foredrag i en anden virkelighed, en virkelighed som ændrede sig kl. 4 om morgenen den 24. februar 2022. Derfor ændrer min fortælling sig, ikke det gennemlevede og oplevede og følte, men den historiske ramme, som min russiske families tragiske skæbne er en del af, og som vi alle er blevet en del af - et nyt foruroligende kapitel i verdenshistorien og samtidig skræmmende kendt.

**Sogneftermiddag i Budolfis krypt,
tirsdag den 8. november kl. 14.30**

*med Henrik Westen-Jensen,
kirkeværge i Budolfi Kirke*

"Fra krigsmand til kirkeværge".

Henrik Westen-Jensen, der blev valgt til kirkeværge i Budolfi Kirke i 2021, vil fortælle om sit liv, og hvad der har påvirket ham til den, han er i dag.

Han er pensioneret major og var ved sin pensionering i 2010 chef for uddannelsen på Hærens Logistiskole. Efter sin pensionering fra hæren var han underviser i logistik på UCN og han har de seneste 10 år arbejdet med uddannelse af den kortuddannede medarbejdergruppe i hæren. Henrik Westen-Jensen har været medlem af Styregruppen ved alle de Tall Ships Races, der har været afholdt i Aalborg, ligesom han var logistikchef under Europartinarikatet i 2000 og sikkerhedschef for DGI Landsstævnet i Aalborg.

Fællesskab – to foredrag i Folkekirken's Hus

Kom og mød markante forskere og debattører indenfor det samfundsvidenskabelige område. De vil give deres bud på hvordan Fællesskabet har det anno 2022.

Den 27. oktober kl. 19.30. Gratis adgang.
Den Danske Republik: Nationalt fællesskab i en multietnisk befolkning
Foredrag ved Christian Albrekt Larsen

Professor Christian Albrekt Larsen beskriver muligheder for nationalt fællesskab i en multietnisk befolkning. Hvor går grænserne mellem dem og os? Hvad vil det sige at være dansker? Hvad vil det sige at være indvandrer? Hvem skal kunne bosætte sig permanent i Danmark? Hvem skal have dansk statsborgerskab? Hvornår skal man have adgang til kontanthjælp, sygehuse og børnepasning? Kan det hele forenes i et multikulturelt medborgerskab? Eller er vi på vej mod et fortyndet medborgerskab, hvor samarbejdsevnen og solidariteten forsvinder?

Christian forsker for tiden i holdningen til ukrainske flygtninge, indvandreres tillid til danske institutioner og de konkrete møder mellem os og dem.

Den 3. november kl. 19.30. Hus.
Gratis adgang.
Hvorfor det fælles og kollektive er vigtigere end det individuelle
Foredrag ved Henning Jørgensen

Henning Jørgensen – der har været professor i offentlig forvaltning, er kendt som arbejdsmarkedsforsker og en meget brugt ekspert og debattør. Han har ud over sit samfundsvidenskabelige forfatterskab også et omfattende kunsthistorisk.

FÅ BESØG AF PRÆSTEN

Længe før telefonens og internettets fødsel var det ret almindeligt, at præsten dagligt gik tur i sognet og kiggede ind til de sognebørn, der var syge, triste eller "bare" kom forbi for at hilse på; måske for sammen at drikke en tår kaffe og få en snak om løst og fast. En sådan visit kaldes i kirkesprog for et husbesøg.

Et husbesøg er for livets skyld og handler derfor hverken om mission eller omvendelse. Det fortælles, at en gammel kone for mange år siden fik besøg af den lokale præst, og det var hun sådan set rigtig glad for. Men da præsten foreslog, at de skulle synge en salme, svarede hun, at det kunne han gøre med og for sig selv, så ville hun gå ud og lave kaffe til dem.

Så har du brug for en snak om **sorger** eller **glæder**, eller hvad der ellers **hører livet** til så kontakt en af sognets præster. Præsten er underlagt tavshedspligt og lægger gerne ører til alt, du ringer eller mailer bare.

AKTIVITETER KULTUR MUSIK SAMVÆR

Budolfi efterår 2022